

NEPRAVILNOSTI

IVAN HERCEG

SADRŽAJ

KAKO NESTATI	5
Koliko će nas ostati?	6
Kao snijeg	7
Sarajevo	8
Kako nestati	9
Tko je skrivio život?	10
Iz oslobođene KUBE	11
Neizrecivo ime	12
Jeka	13
Warsaw, Warsaw	14
Odlasci	15
 O SVIM ČUDNIM UDALJENOSTIMA	 16
Oduvijek	17
Tijelo	18
Nestvarni	19
Noćni ljudi	20
Bez tijela	21
Platno	22
Jedna noć	23
O nemogućim licima	24

Ne znaš	25
Ožiljak	26
 NA DRUGOJ STRANI NEVREMENA	 27
Licem u lice	28
Limb	29
Put prema tebi	30
Neistina slova	31
Gdje nastaje snijeg?	32
Privid	33
Svemir, tijelo, točka	34
Bijeg u njeno ime	35
Potruga	36
Zapravo	37
Dvostruki život	38
 IZA NEMOGUĆNOSTI	 39
Nestajanje	40
Znakovi	41
Nepravilnosti	42
Onostrano	43
Prašina	44
Kao kristal	45

Dopisujem se	46
Slova za kaleže	47
Pišem stranama svijeta	48
O autoru	49
Impresum	50

KAKO NESTATI

KOLIKO ĆE NAS OSTATI?

Dolazili smo i odlazili, svatko za sebe:
rukama na zamišljenoj tebi
pripovijedao sam o svetačkim čudima,
rukama na raspršenom meni
kao slijepac čitala si nenapisano.
Dahom smo se rezali iznutra,
pripijali nepromjenjivim slutnjama neba.

Zadnju si večer stigla bez pitanja:
jezik u oslobođenom uhu, jezik u upitnoj tebi,
jezik u tihim i onim glasnim riječima.

Poslije govorila si o granicama i nesreći,
a ja ti uzvratio da svi su ratovi
među tvojim nogama.
Spomenula si i muškarce koje si ostavila,
i oca koji je napustio tebe,
a zatim sjela u yoga položaj
i rekla da ni za koga više ne želiš postojati.

Kakve ćemo granice iscrtati mi,
sebičnjaci čija krv samo ukrućuje,
kakve, kad bijeli grudnjak u tvojoj ruci
iščezne s prozora autobusa za nevjerne?

Kome ću se predati ja, a kome ti?
Koliko ćemo mjesta ostaviti u sebi
jedno za drugo i koliko će nas ostati
kad prvi snijeg usni u Zagrebu i Pragu?

KAO SNIJEG

Noću ne mogu spavati
pa slušam kako rijetki duhovi
Zagrebom voze vrijeme.
Ponekad naglo zakoče
kao da su izgubili cestu,
niz moju kralježnicu, niz oblake,
niz snijeg.

I prijatelji su mi rekli „laku noć“,
ali opet ne mogu spavati.
Zamišljam nas na svadbi
u nekom restoranu na rijeci
kojom u svako godišnje doba
teče čisti snijeg koji nitko ne vidi.

Ja poželjela sam vjenčanicu,
a ti si mi obećao nevidljivost.
Nikoga nije bilo da ti proturječi,
nikoga nije bilo da me ne vidi,
samo ja i ti, ti bez mene, ja bez tebe,
kao svaki napušteni snijeg.

I kod kuće, kaže majka,
pada snijeg koji nitko ne vidi
i roditelji su mi zabrinuti.
Nebo se spustilo tik do zemlje,
ljudi su se smanjili na nokat,
i ovi ovdje, i oni tamo,
blizu i daleko.

Noću ne mogu spavati
pa slušam kako rijetki duhovi
slušaju snijeg, kao snijeg.

SARAJEVO

Miljacka je rijeka za koju kažu da postoji,
a ja je u daljini samo naslućujem.
Ti si stvarna i u noći tečeš tako brzo.
Kosa ti je crna, marama nevidljiva
i netko te čvrsto drži za ruku.
Gledaš me dugo i prodorno jer znaš
da treba zapamtiti tako mnogo.

U ovom smo gradu jednako daleko
jedno od drugoga kao i od Perzije i Europe,
jednako daleko od svih mrtvih i svih živih.

Volio bih ti nježno gasiti cigarete na rukama.
Da za me glumiš Satana na pozornici
nekog isluženog Doma kulture.
Tako bismo se riješili jedne linije života,
jedne sudbine, jedne linije ljubavi...
Ostale bi još samo one na mojim dlanovima.

Koliko je grobalja u Sarajevu,
a koliko na cijelom svijetu?
Pita li se itko.

Nitko. Jer svi kradu istinu.
Zato te sada, miraždžijko, molim
da mi zadnjim snagama odsiječeš ruke.

KAKO NESTATI

Pokušavam se sjetiti kako je izgledao
mlađi brat dok spavao je kraj mene,
prije mnogo godina,
njegova lica, škrgutanja zubima
i poneke rečenice u snu,
izgovorene možda baš za ovaj trenutak,
za sjećanje, bez obzira na značenje,
bez obzira na mogućnosti.

Pokušavam se sjetiti i lica bivše djevojke
na fotografiji ne kojoj je stajala s njim
tako mirno kao da bi se inače
mogao urušiti dan u koji smo tada izlazili
i nestati tišina u kojoj smo se
najbolje razumjeli.

Tako razmišljam, izgubljen pomalo u osami
dok pokušavam usnuti u dalekom gradu,
u prostoriji koju sam zauzeo bez borbe,
s TV-om na kojem ne nude pornografiju,
s knjigama i pjesmama
koje padaju po meni sa stropa
kao nekoć po njima bombe
bijednika i nesretnika s okolnih brda.

Tako razmišljam dok sam još na putu,
dok se krećem, govorim i mislim,
daleko od njih oboje,
a oni još dalje jedno od drugoga,
kao da smo onoga dana
koji je završio u bljesku Konice
i huku navijača na stadionu, među svjetinom,
sve troje neuspješno pokušali nestati.

TKO JE SKRIVIO ŽIVOT

Hoćeš li mi iskopati oči
ako kažem da sam te prevario,
pitao sam se svaki božji put
kad škljocnuo sam fotoaparatom,
pokušavajući te sačuvati za sutra, za starost,
i odmah odgovarao već prenaučenom šutnjom,
ili namještajući te uz gradske kipove,
bez jezika, bez unutarnjih organa,
bez srca koje bi mogla čuti dok si blizu.

Bila si djevičanski blijeda
na bijelim ljubljanskim mostovima
i nije te zanimalo nijedan prolaznik,
nijedan kućni ljubimac, čak ni duh,
osim mene, nedovršenog čovjeka.

Što će se dogoditi kad na rukama
mi izgore sve fotografije
na kojima se volimo i vjerujemo,
a njihov pepeo oživi podzemne oblake?
Hoćeš li biti kraj mene, ponosna kao portret,
a ja slijep tražiti nove i davne slike,
i pitati se tko je skrivio što smo bili živi?

IZ OSLOBOĐENE KUBE

Pitam: Što na Nebu traže svi ti slijepci?

Charles Baudelaire, Slijepci

Ti si tvrdoglavi romantičar,
ti si zatočeni opsjenar, govorila si,
a ja ti uzvraćao zagonetkama:
Dim iz dugačke, oslobođene KUBE
veći je od njegove čupave glave
i visoko nad morem, u samoći kometa,
pretvara se u opori cinični san.
Kad se opet spusti, progutat će Zemlju
kao najluđi tornado, kao George.
Poslije će promijeniti ime u Ivan,
obilaziti zvjezdarnice i pušiti travu.
Na kraju će biti otužni Ernesto i pitati:
Što ste to učinili? Dosta mi je smrti.

Ti si zapravo bolestan, zaključila si,
a ja ti bez ikakvih emocija potvrdio:
Ne znam kad smo se zapravo oprostili
i ne znam tko ćeš sutra biti ti, a tko ja.
Nikad prije nisi se pitala ni tko je on,
ni zašto je svijet uvijek tako isti.
Nikad prije nisam se pitao
kako je umrijeti u Boliviji.
Rekla si: A zašto i bi?
Ja sam samo kimnuo glavom
i izustio: Što ste to učinili?
Dosta mi je smrti.

NEIZRECIVO IME

Daljina je njeno drugo, neizrecivo ime,
mrlja do mrlje koje rastapaju tijela.
A kao da je dodirujem, stišćem u ruci.
Daljina je njeno drugo, neizrecivo ime,
riječ do riječi koje nestaju bez izgovora.
A čini se kao da ih izgovaram,
vrištim slovo po slovo.

„Kraj hotela Maltanski“, govorim svima,
„digla je pogled sa svojih koraka
i otvorila vidik prema zvijezdama,
i putu prema zaspalom Kazimierz.
Zauvijek s njom u svojoj utrobi.“

„Jela sam sobu u hotelu“, govorila je,
„kraj uzglavlja palila i gasila
svjetla u cijelom gradu,
uvlačila se u nemoćne sjene.
Potraga je trajala cijelu noć,
dok te nisam prepoznala, i zaboravila,
kao čuvara svijeća na Glavnom trgu.“

Potruga je trajala cijelu noć.
Hodamo li i sada, nesretni kao duhovi,
każimierzskim sjetnim ulicama?

Daljina je njeno drugo, neizrecivo ime.

JEKA

Sve je ostalo nedorečeno,
kao jeka slavenskih riječi
s naglaskom na predzadnjem slogu.
Sve je ostalo na slutnji
što ćeš pomisliti kad prvi put
podojiš kćer na svojim mlakim grudima,
kad dotaknu te ta pohotna usta
stvorena u raskoši preljuba.

Sve je ostalo nedorečeno.
Otvaram i zatvaram knjige,
Čitam naslove, tražim ključne riječi,
jeku koja čuva neizrecivu daljinu,
jednu verziju prošlosti,
jednu budućnosti,
jedan pokušaj uspostavljanja reda
u pitanjima, imenima:
Sliska, Maly Rynek, Wawel;
kuhano pivo, sok od jabuke i votka.

Sve je nedorečeno,
s jekom na predzadnjem slogu.

WARSAW, WARSAW

Kad si sa mnom po tko zna koji put
prekršila Deset zapovijedi,
na mitskoj strani noći, bez srebra i svjetla
za sve njene oskvrnute stanare,
bez ijednog izdajničkog šuma
odnio sam te preko ruba u prošlost.
Bili smo na liticu narezana pomrčina,
bili smo oljušteni kao maternica.

A sad, kad prašina se sliježe na taj trenutak
i usta su ti otvorene rane Krista,
sad možeš vrištati koliko želiš,
sad znaš da Curtis se ubio
jer nije mogao prestati voljeti dvije žene,
i da gledao je krv kako lipti iz zvučnika:
Warsaw, Warsaw, ukleti grade.

Voliš li i ti dva muškarca
i kojeg ćeš od njih ubiti?

Da život možeš skriti u jednu riječ,
bi li izabrala kristal, svemir,
plavo, nepravilnost ili nikad?

ODLASCI

Odlasci bi nas mogli spasiti,
sakriti, kao sjeme zemlje sačuvati svuda.

Krakov bi nas sigurno srdačno primio,
hvarske uvale učas sagradile vodenu kuću.

Sad znam da je tako jer noću se
zatvaram u ljesove od stakla.

Poljski mi kraljevi u bunilu prijete prstom,
a hrvatski lukavci samo namiguju.

Bezdušno je vrijeme na paralelama bijega
i ne znam više na kojem jeziku da te čuvam.

O SVIM ČUDNIM UDALJENOSTIMA

ODUVIJEK

Gombrowicz i Nikolaidis ljube se
na tvom djevojačkom nahtkastnu.
Iz sobe u sobu, kao u toplim grobnicama,
more se suši u crno vino.
Odvojeno od neba, daje se
tvojim pepeljastim tabanima.

Sad znam, nedostaješ mi oduvijek
i život bi mogao proći kao tattoo od smole.
I još znam, crna kapetanice,
da moraš sa mnom, bez karte i kompasa.

Prijateljica nek' snimi kako silaziš
pod vodu, u moja usta kao sjena,
taj sretno potopljeni svijet mornara i neregida
u kojem završava sve što je ikad započeto.

TIJELO

Otok nas je proždirao iznutra,
cvilio i strugao po žilama i živcima
poput fantomskog gusarskog jedra.
Sjedeći nasred ceste u kukuljici od paučine,
ti rađala si mrtvo dijete,
bez razuma zapomagala tuđim glasom.
Krv ti se slijevala po bedrima,
topila kamenje i mrave
i začas bila si samo izbočina,
strano tijelo u čistoj prašini.

Bio sam mrtav na tren, bio sam ništa,
kao što to tijelo može biti,
i teški su bili krici,
mrvili još tople bubnjiće,
kosti i kožu u ničiju kašu.
Bio sam tvoj u trenu, bio sam ništa,
kao što tijela to mogu.

Moram li još išta priznati?

Svijet ima onoliko svjetova
koliko je smrti, koliko je
zračnih džepova u zemlji
od istrunulih rođenja.

Nama više ne treba ni jedan.

NESTVARNI

Što smo učinili?

Blizina je bila odveć samorazumljiva,
svaki čas spremna izdati.

U tebe je već bio upisan nestanak.
U mene samo pitko ludilo.

Sve je u oblucima na obali, kažeš,
u sol ćemo se zakopati.

To je tajna nestvarnih.
Tako ćeš me privremeno imati.

NOĆNI LJUDI

Ne želiš govoriti o svojim
noćnim ljudima.
Samo ih čuvaš.
I nudiš da dišem u tebe
kao da si mrtva.

Kažeš da još nisi
upoznala čovjeka,
da mrak leti iz kuće u kuću
i zamračuje nevjernike.

Prokaži zato onoga
koga još voliš,
više nema razloga
za bilo kakvu sumnju,
bilo kakav oprez.

BEZ TIJELA

Zatvaram nas u pjesmu koja trune iznutra,
kao kutija sa zaboravljenim darom,
kao zapuštena nevoljena žena.
Ne slušam više žamor pakosnih muškaraca
i ne tražim čisti snijeg za obrednu kupku.

Odbaci svoje blijedo otupjelo lice
i obidi u nestvarnom one koje mrziš,
između stihova što trzaju se drsko,
poput napetih očnih jabučica
u još toplom grudnjaku Marije Magdalene.

Potom miruj u bestežinskom procijepu
s nepoznatim bićem u vječnom trbuhu,
grudom mračnom i plahom.

To je „dijete“ oduvijek,
napola naše, napola nekih svetaca,
u polusnu, u poluživotu.

Zatvaram sve u pjesmu bez tijela.

PLATNO

Praviš se da znaš da je jedan
najveći i najusamljeniji broj
i uvijek zaustiš: „Ti si jedan od...“,
a ja te prekinem jednim
prstom na usnama.

Pravim se da znam da se „Magnolija“
zauvijek vrti u jednom nevidljivom kinu
i da je naša spremnost za ludilo,
zbog pritiska u sunčanom spletu,
nervoze u malim prstima na rukama,
onim nepotrebnim, mojim i tvojim,
veća od odrezanih jezika ljubavnika
na zamrljanom platnu privida
čije krajeve vuku Bog i vrag.

Pravimo se da znamo što je život.
Ako ga dotaknemo, može biti
zastor, zid, nadgrobna ploča.
Kad ga samo promatramo,
onda je ljudsko lice, koža,
krvava i pokvarljiva.
Kad nam dosadi, jedno drugom
odgrizemo prste i igramo se sjena.

Pravimo se da znamo što je platno.

Pravimo se da je jedno,
pravimo se da smo jedno.

JEDNA NOĆ

Noćas se potajno ispitujem
što znače riječi sin i otac,
kako je biti jedno, pa drugo,
biti nekome jedno ili drugo
- pa ništa.

Jesu li svi ti odgovori otišli s tobom?

Uvijek mi nedostaje jedna noć,
bezdan kojim bih preskočio živote.

Svemir ostaje nježna kakofonija,
ti opet neizgovorena.

Riječi nikad neće imati otiske
po kojima bi se mogla prepoznati.

Riječima nikad neću biti bliže
ni ocu ni sinu.

O NEMOGUĆIM LICIMA

Svaki te dan iznova poželim upoznati,
govoriti o svemiru i svim čudnim udaljenostima,
o svakom mogućem i nemogućem nebu,
svim mogućim i nemogućim ljubavima.

Znam, reći ćeš da glumim Boga, da izazivam,
da život nije vrijeme i da svijet nije ovo,
da kiša ne može promijeniti more i zemlju,
ali može rastopiti križ i lice.

Svaki te dan iznova poželim zaboraviti,
šutjeti o tome kako sam zalutao, kako me ne vidiš,
o sebičnosti i svojim drugim dimenzijama,
svim mogućim kapima i nemogućim licima.

NE ZNAŠ

Svi mi govore da postala si vampirica,
da tijelo ti je vječni pakleni stroj.

Kažeš: „Tvoja je krv još dobra,
ponekad poludiš za drugim svjetovima
i otkrivaš nove vrste zagrobnih leptira,
ali se ipak nevoljko vraćaš.“

Kažeš: „Tvoja je krv dobra i puštam je
da kaplje u mene kao da umirem.“

Svi mi govore da zapravo si vampirica.
Imaš tijelo bez tijela
i kroz tebe se lako prolazi.

Hoće li barem riječi ostati trunuti iza nas,
pritisnute uz bijelu kralježnicu
čekati da jednom se opet rasprsnu,
prepune strepnje, prepune laži.

Je li to ono što na kraju trebamo otkriti?
Nikad ne znaš tko ti može presuditi.
Nikad ne znaš tko te može voljeti.
Tko to može...

OŽILJAK

Koliko imaš ožiljaka ne mogu ni zamisliti.

Opet su javili da ti je otac mrtav.

Je li to dobra ili loša vijest?

Iz „carskog reza“ na tvojoj ruci
ne tako davno rođen je nakazni kralj
koji oplakuje tvoju samoću kad noću kipi
poput trule lubenice zaboravljene na stolu,
poput napuštenog znanstvenog rada
o jezicima koji te to više izdaju
što ih više učiš i znaš,
o svakodnevicu koja nudi malo i lažno.

„Dobri dečki i ideali su zakopani“, kažeš.

„Užasno sam nepravilna.“

Vapno je u svakoj tvojoj riječi,
kao mrtvački šlag koji nudiš svijetu i meni,
solidarnost sa zlim koja te održava na životu
i stalno vraća na početak,
u novi dolazak na svijet iz ožiljka.

NA DRUGOJ STRANI NEVREMENA

LICEM U LICE

Okrenuti licem u lice,
preblizu smo da izgovorimo bilo što,
prevrući da se naslutimo,
zavučemo jedno drugom
prste u rukave
i plutamo, plutamo,
ispod sebe.

„Dupin na kamenu
noćas je ljubio majčine grudi“,
trebao sam reći.
„Moj crni čovjek
kukavički je čuvao raj“,
trebala si izgovoriti.

„Uvijek sam htjela da oživi,
da bude svemir, tišina
u toplim ustima“,
morala si dodati.
„Uvijek sam htio da odustane,
da bude samo vrtlar, tajna
na rastvorenim dlanovima“,
morao sam šapnuti.

Okrenuti licem u lice,
uvijek si htjela, grudi, majku,
okrenuti licem u lice,
uvijek sam htio, tajnu, vrt,
duboko, duboko
- u sebi, sebi.

LIMB

Oko nogu ti lete ptice i ti ih brojiš
za vječnost, a ja ne znam jesi li gore
ili dolje i zoveš li me, zavodiš opet
grudnjakom od bodljikave žice.
Nema sumnje, bez ičega svetog u blizini
tvoj hod je savršen jer ne dolaziš nikamo.

Moj su novi vid kugle zagonetki,
u njima roje se urušeni dani,
crni psi, svijećnjaci i psalmi.
Bez prestanka ponavljam:
„Drugo ime mi je Limb,
drugo ime mi je Limb...”

Oko glave ti lete riječi, pjesme
i ja ih čitam u jednoličnom tonu,
s povezom na očima od bodljikave žice:
„Ljubičasto je vražja boja
i Bog je olovo i med,
a ja tvoja luda imenjakinja.
Ostaješ moj ranjivi jazz.
Na drugoj strani nevremena.”

PUT PREMA TEBI

„Naučit ću živjeti, živjet ćemo skupa“,
ponavljali smo u sebi, svatko za sebe.
Znali smo da je tako iako se nismo gledali,
a zatim kao po naredbi ušli u more
do ramena i počeli ga ljubiti
u krug oko sebe, oko svijeta.

Polako sam putovao prema tebi,
gledao te kao lijepu plašljivu seljanku
u haljini lyonskih krojača, kraljicu Indije,
slušao kako iz tebe progovara
okrutna Jeanne d’Arc i kuler Sai Baba.

Polako si mi se približavala, mjerkala me
kao tihog filigranara planeta i sunaca,
okruženog kartama, kutomjerima i daljinom,
prihvaćala kao nekoga tko je mogao biti
Galileo Galilei ili Hieronymus Bosch.

Naučit ću umrijeti, umrijet ćemo skupa,
kao po naredbi ući ćemo u more
i vrtjeti se u krug, tonuti, moliti,
sanjati pod vodom, slušati jedno drugo,
šutjeti jedno za drugo, mrziti se
zbog dubine koja će nas izobličiti.

NEISTINA SLOVA

Prašina stvara ljubavnu pjesmu
od davno izrečenih laži,
isprazno more u kojem otapa se
tvoja obezglavljena kosa,
tvoj drogirani ponos, mramorni um.

U prvom se stihu pita
u kojeg ćeš se demonu pretvoriti
kad doista budeš mrtva,
kad lice ti postane zdjelica
zbijene neplodne zemlje!?

U zadnjem odgovara da ljubav
ublažava neistinu slova, oduzima im moć,
i kada ih vidimo i kada ih ne vidimo,
konačnima u meni, beskonačnima u tebi.

GDJE NASTAJE SNIJEG

Snijeg, gdje nastaje snijeg?, pitaš me.

U noći, uvijek u noći

koju mi ne vidimo, odgovaram.

A gdje nestaje?

U noći, uvijek u noći

koje se bojimo.

PRIVID

Crvene si niti između nevidljivih sunca,
kao zapletene žile u mom tijelu.
To znam, povezuješ me u jedno
dok jurim prstenastim, zavojitim maglicama,
dok posve ozbiljno niječem zemaljsko podrijetlo,
govorim da postoje nepojmljivi predjeli
u koje možemo samo ako je privid
dovoljno dubok da postane obećan,
pa naslućen, moguć – i voljen.
Ti se čudiš i pitaš me kako je prividu ime
i vidi li svemir sam sebe, zna li za nas?
Ja se pak pitam može li mi reći:
„To je Žena koja voli.“
Jesi li to neobično biće? Moj privid?
To ne znam, još sam slatkorječiv,
bezimen obećavam najluđe stihove
kojih nemam, koji tako nedostaju
tvome svijetu obećane ljubavi.
Uvijek obećane, samo obećane.

SVEMIR, TIJELO, TOČKA

Njezino tijelo leži na šalu
razmotanom po podu.
Smijući se nesputano, duboko iz trbuha,
podignutim nogama pokazuje strane svijeta,
mijenja ih, izmišlja neobična imena
ili ih ukida blagim trzajem mišića.
Na jednostavan način pokazuje mi
da sam zapravo samo točka,
ili da me uopće nema
ako netko upita gdje sam, kako me naći.
Pitanje tko sam ostavlja mi
bez imalo razumijevanja, samilosti,
jer cijeli je svemir, dokazuje, posut točkama,
i točkama na točkama,
još jednom na još jednoj.

Jesmo li onda daleko jedno od drugoga,
i koliko je još blizine potrebno
da se približimo dovoljno
da se volimo?

BIJEG U NJENO IME

Veselili su me njezini otoci pod morem,
kamenčići i ježevi u plesu oko bogobojazna tijela.
Veselila me moja iznenadna vrućica,
olovo u preponama i trnci u prstima,
moje nezaustavljivo i vjerno odmetništvo,
bijeg u njeno starinsko, tradicionalno ime,
u poeziju od četiri slova, nježnost i okrutnost
prenesenu iz „Pjesme nad pjesmama“,
u svemirske fuge Aimee Mann.

Zato sam napunio pluća morem i misli Bogom.
Zato sam umro prije nego što sam je upoznao.

POTRAGA

„Lipa Kate u Kalypsu je bila 1999.“,
pisalo je kraj slike djevojke
s kosom boje modre galice,
a ja sam dodao: „I 2004.,
ali su je prerušile zvijezde.“

Lipa Kate sad opet je djevojčica
i još sprema ruksak iz djetinjstva,
pita za sivog zeca i plače za tetom.
Ona ide u potragu za životom,
kaže da povremeno vidi duše,
a kad je dovoljno usamljena,
i more, i moj žutocrveni otrovni brod.

Lipa Kate već je žena
i na balkonu visoko ponad mora
čita moje izdajničke stihove:
“Jednog dana otići ću iz grada,
a ti ćeš ostati među svoja
četiri nevjenčana zida.
I voljeti”.

ZAPRAVO

Ne mogu napisati ništa grubo o njoj
i zato sam neodređen, neutralan,
samo ponavljam: "Moramo se sakriti
jedno od drugoga".

Zapravo, kukavica sam i ljubomoran
na muškarce koji će je ljubiti.

Blizina iz ove udaljenosti
teža je od ruke oko vrata
bez imalo nježnosti.

Ne mogu napisati ništa grubo o njoj,
oduševljava je Bruckner, kradljivac ljepote,
i kaže da je Camus bolji od svih mlađih
hrvatskih prozaika zajedno.

Pitam je kakve to veze ima s poezijom,
a ona odgovara da ima i da bi bilo najbolje
da neke godine nismo ni proživjeli.

Zapravo, ne želi reći ništa grubo o meni.

DVOSTRUKI ŽIVOT

Plutamo po svijetu u kojem se
ne govore imena, ni razlozi nesreće,
šuti se iz daljine i blizine,
govoriš na svojoj strani kreveta,
na svojoj strani života
koji sastavljaš i rastavljaš
kao masku za sjene
pod našim ukočenim tijelima.

Priznajem, iza mene je teorija sreće
u poljupcima na crno
i praksa nemira u svakom napuštenom danu.
Priznajem, negiram i tebe i sebe,
cijeli jedan život, pola tvoj, pola moj,
i Bogu nas za smrt nježno imenujem.

Plutamo po svijetu u kojem se
ne oprašta ništa, ni moć, ni nemoć,
voli se iz daljine i mrzi iz blizine,
šapćeš sad sama za sebe,
za drugu stranu života,
pola tvog, pola mog.

IZA NEMOGUĆNOSTI

NESTAJANJE

Zatvoren sam u sobi, zatvoren.
Soba sam ja, soba si ti, soba je riječ.
Katkad se pravi da je nema,
a onda je opet ugledam:
potpuno je bijela, puna praznosti,
kao uzvišena nemoguća bol.
Krevet je crven, jezik je crven,
i moj pogled, i tvoja koža,
u svemiru kojeg svaki tren sve više nema,
gdje razum se suočava s nevjerom slova,
sa savršenom slikom nestajanja,
neprekinutim putovanjem iz sebe
koje može zaustaviti samo Bog.

ZNAKOVI

Dugo se pripremamo:
najprije učimo zaboravljati snove,
bljutave poljupce, strast
i, na kraju, teško nametnuto disanje
- udah u sebe, izdah bez sebe.

Kako dugo će nas pripremati?
Za odlazak, za oprost.
Iza nemogućnosti, gdje sve je istina
i čeka naše znakove.
Zaborav.

NEPRAVILNOSTI

U mom i tvom govoru,
pozdravima bog, hello ili ciao,
nataložila se nepravilnost,
u raspuklinama između slova
ishlapjela nježna opsesija.

I znamo: hrabrost je
samo bezlična mogućnost
sumnjamo li u veliku poruku,
pomirimo li se s nepravilnosti
u muku, u novom poljupcu.

Ali, ako te noćas iznenada dotaknem,
kao pahulja iz Mjesečeva obraza,
nakon tisuće dana i sati,
polako ustani iz postelje kraj zida,
priđi ulaznim vratima i pokucaj iznutra.
Na hodniku nemogućnosti
bit će netko tko će otvoriti i reći:
„O, Bože, to si ti!?”

U mom odlasku i tvom ostanku
sve je nepravilnost.

ONOSTRANO

Noćas sam središte mraka
i nitko živ nije mi u krugu.

Sjena je konačno ušla u sjenu,
oko je oslijepilo oko.

Ti si iza zavjese i čekaš,
ne znaš da više nismo.

Tuđi miris, tuđi pupak,
sve je onostrano.

PRAŠINA

Milijarde su u tebi
i ti si u milijardama.
Zvijezda. Ljudi.
Jesi li spavala na koži
moje drage
ili samo slušala kako diše
dok je odlazila?
Milijarde su u meni
i ja sam u milijardama.
Zvijezda. Ljudi.

Prašina.

KAO KRISTAL

Ne gledaj, ne istražuj više svijet
i ne pitaj ni za koga,
prijatelji su samo jedna od zabluda.
Crno-bijele slike potopa bez Noe
gomilaju se u kavezu užeglih neurona.
Poluraspadnuta trupla u mješavini
sukrvice, mokraće i leda
otvaraju prolaz u drugu dimenziju.
Više nikoga ne možeš voljeti,
iskusi napokon tu spoznaju,
suoči se sa sobom
dok čekaš velikodušni snijeg
u kojem će te neki zaljubljeni par
jedne posve obične večeri
kao kristal tihog – naći.

DOPISUJEM SE

Dopisujem se sa svemirom.
Kažem mu: Zaustavi se!
Poštuj riječi od kojih si stvoren.
Ali nema odgovora.
Kao da su crne rupe
slovarice za kaos
kojim mu se udvaram.

Dopisujem se s tobom
dok utvare mi gule kožu
i komadić po komadić
lijepe je na noćno nebo.
Za baldahin ponad tvoga
precijenjenog svijeta.

Koliko je pisama potrebno
da prah nas ispuni iznutra
i da doznamo kako to,
kamo to odlazi život?

SLOVA ZA KALEŽE

Uplašena si i blijeda
i samo mi se želiš svidjeti,
kao barska pjevačica
s dekolteom providnosti
i čašom šampanjca
umjesto svete vodice.

Ja sam u kutu
i jedini gost kafea
za jedinstvene ljubavnike
s pravom veta na bol,
prošlost i budućnost,
s mogućnošću da zauvijek
nestanu kad ugase se
pa upale svjetla.

Uplašena si i blijeda,
ja u kutu i gost,
a ipak pjevamo zajedno:
otvaramo slova za kaleže,
vodimo ljubav na stolu,
u noć, u noć.

PIŠEM STRANAMA SVIJETA

Pišem stranama svijeta i nema me:
nastajem kao voda, skončavam kao zvijezda,
čekam na život kao svejedno slovo
što nedostaje u mozaiku za čistu ljubav,
za bijeg iz tijela koje nikad nisam imao,
za bijeg iz tijela koje si mi dala,
za bijeg iz tijela koja sam želio.

Pišem stranama svijeta i nema me:
živim kao sin, prijatelj, susjed i zaručnik,
čekam na smrt kao usamljeno stablo
što nedostaje iz slike početka i kraja,
za odlazak iz riječi kojih sam uvijek imao,
za odlazak iz riječi koje si mi zabranila,
za odlazak iz riječi koje sam prešutio.

Ivan Herceg

Rođen 1970. u Krapini. Pjesnik, prozaik i urednik. Na Filozofskom fakultetu u Zagrebu diplomirao je hrvatski jezik i književnost i južnoslavenske filologije. Živi u Zagrebu i radi kao urednik u Jutarnjem listu. Glavni je urednik časopisa Poezija i Biblioteke Poezije te direktor festivala Stih u regiji (SUR). Uvršten je u preglede, panorame i antologije suvremenoga hrvatskog pjesništva. Pjesme su mu prevedene na više od deset jezika, među ostalima na slovenski, poljski, makedonski, bugarski, njemački, francuski, engleski i kineski.

Sudjelovao je na mnogim pjesničkim festivalima, kao što su: Poetry International, Rotterdam, 2009., Curtea de Arges poetry nights, Bukurešt i Curtea de Arges, 2011., Beijing Poetry Festival, Peking, 2011., Chapbook Festival, New York, 2012., Voix Vives, Sete, 2014. i Trans/Missions – Three Seas, Rzeszow, 2022.

Član je Hrvatskoga društva pisaca i Hrvatskoga P.E.N. centra.

Objavio: *Naša druga imena* (poezija, 1994, 2013; nagrada Goran za mlade pjesnike 1994); *Noć na asfaltu* (poezija, 1996; nagrada Zdravko Pucak); *Snimke zemaljskih uzdaha* (poezija, 1997, 2010); *Anđeli u koroti* (poezija, 2004, 2011); *Nepravilnosti* (poezija, 2007; prijevod na bugarski 2014); *Koliko naju bo ostalo* (izabrane pjesme na slovenskom, 2009); *Goli* (priče, 2011); *Kad će doći Babilon* (poezija, 2013; nagrada Rikard Jorgovanić); *Warsaw, Warsaw* (izabrane pjesme na poljskom, 2014), *Noćni ljudi* (izabrane pjesme na makedonskom, 2021).

Biblioteka Online

knjiga 254

Ivan Herceg

NEPRAVILNOSTI

© 2024 Ivan Herceg

© za elektroničko izdanje: Društvo za promicanje književnosti
na novim medijima, 2024

Izdavač

Društvo za promicanje književnosti
na novim medijima, Zagreb

Za izdavača

Krešimir Pintarić

Urednik

Goran Čolakhodžić

Fotografija

Hans / Pixabay.com

Objavljeno

19. svibnja 2024.

ISBN 978-953-374-229-8 (HTML)

ISBN 978-953-374-230-4 (EPUB bez DRM)

ISBN 978-953-374-231-1 (PDF)

ISBN 978-953-374-232-8 (MOBI)

Prvo izdanje

V.B.Z., Zagreb, 2007.

**Knjiga je objavljena uz financijsku potporu
Grada Zagreba i Ministarstva kulture i medija
Republike Hrvatske.**